

تهکنیکی چالاکیهکانی روسیا و چهواشهکردنی پانتایی زانیاری نیودهولتهتی به وینهی پهلامارهکانی بۆ سهر ئوکرaina

بهش بهش کردنی نامانجی نوپراسیون

گۆرهبانی سهرکی چالاکیهی روسیا له پانتایی زانیاری نیودهولتهتی بریتیه له تهاواکردنی نوپراسیونی زانیاری-سایکۆلۆژی بهشیومیهکی نهگۆر، به نامانجی شیواندنی وینهی پهلاماری روسیا بۆ سهر ئوکرaina. دهزگای پروپاگهندهی روسی بهردهوامه له گۆربنی راستیهکان له پهلامارهکانی بۆ سهرئوکرaina به زانیاری نادروستی جهنگی جیگرموه، بهرگری لهخۆکردن له بهرانبه ههرمهسهکانی رۆژئاوا و ناتو.

له توره کۆمهلایهتییهکان له سهرمئای دهسپیکهی شهرموه، نهوانهی سهر به روسهکان بوون پروپاگهندهی نهومیان دهکرد که ئوکرaina و لاتیکه شونیکهوتهی رۆژئاوايه و خاوهنی سهرموری نیه، ئامۆزگاریهکان و فهرمانهکانی و لاتانی یهکیتی ئهوروپا و ناتو جیهجی دهکات (دژی روسیا - لهچاوی پروپاگهندهی کریمل). نهوه گهمهی بهردهوامی روسیایه. روسیای سیزاری یان یهکیتی سوڤیهت یانیش روسیای ئیستا، ههردهم ههولای داوه جیهان دابهش بکات بۆ سهر چهند زلهیزیکه گهمههی جیهانی و مامهلهکردنیش لهگهڵ نهوانی تر وهک نهوهی ههر بوونیان نهبیت. پۆلهندا نهوه نهزمونه تالهی کردوه به حوکمی نهوهی شونیی جوگرافی له نیوان روسیا و ئهلمانیايه. بهدریژی چهندین سهده ئهم دوو و لاته خهریکی بانگهشهی نهوه بوون که له نیوانیان دا هیچ و لاتیک نیه که شایانی ئامازه بیت، تهنه و لاتوچکهیهک که دهبیت له نیوان خۆمان دابهشی بکهن. به ههمان شویه بی نهوهی رهچاوی ئیرادهی خهلی بکهن، ههریهک له ئیمپراتوری عوسمانی و فارسی و بهریتانی رۆژههلاتی ناوهراستیان دابهش کرد (له نیویشیان ناوچهکانی عیراق). بهرگری و بهرخودا، میژوو و داب و نهريت، رازی نهبوون به زالبوونی بیگانه، وایان کرد خهلی دژی نهوه بوهستنهوه. مهبهستمان له ههریهک له عیراق و پۆلهندايه. ئیستا ئوکرaina رووبهرووی ههمان ومحشیگهریی ئیمپریالی دهبیتهوه، وهک چۆن پیتشتر عیراق و پۆلهندا دووچاری ببوون. بۆیه نهوه نهوانهی نهزمونی تالیان ههیه، دهبیت له ریگهی خهباتیان بۆ نازادی له یهکتر چاک تیبگهن.

ههموو نهتهومیهک مافی ههیه بۆ بریاردان و دیاریکردنی چارهنوسی خۆی. دانیشتوانی عیراق به کورد و عهرهبهوه، ههرهها ههموو کهمینه نهتهومییهکانی دیکه، چاک نهوه راستیه دهزانن. نهوان دهیان جار خوینیان رشتوووه دژی ستهمکاران و داگیرکاری زلهیزان و تیرۆریستان. ههردهم بههیزهکان ههولای نهوه دهمن لاوازهکان بخهنه ژیر رکیفی خۆپانهوه، سود وهگرتن له کیشه ناوخوبیهکان، زلهیزان نهتهومیهکانی دیکه وهکو ئامراز بهکار دههینن، بهکاریان دههینن بۆ یاری و گهمههی خۆیان.

روسیای فیدرال چاک ئاگاداری میژووی رۆژههلاتی ناوهراسته، ئاگاداری ههول و ماندوووبوونی نهتهومکانه که چۆن و چ کوششیکیان داوه بۆ بهدهست هینانی نازادی و بهرگری کردن لهخۆ. بۆیه پروپاگهندهی سهرمکی روسهکان بریتیه له پهردهپوشکردنی داگیرکارییهکی روسیا بۆ سهر ئوکرaina. دهزگای پروپاگهندهی روسی ههموو ههولیک دعات بۆ نیشاندانی ئوکرaina وهکو و لاتیکه کهوتوو، که خاوهنی هیچ کام له میژوو و نهريت و یهکیهتی نهتهومی نیه. چونکه ههر کاتیک بیانیهی دهگهرینهوه باوهشی و لاتی زلهیزی خۆیان و به جیهان بلین خهریکی یاخیبوونی ناوچهیهکی ناوخوبی بوون بههوی ههندی کهسی تیکدر، بهلام ئیدی ههموو شتیکمان دامرکاندهوه و تهاوا. کیتسهیهکی کاتی ناوخوبیه و تهاوا. نهوه کردهومیههی روسیا

وہو ہمان سمرکوئکردنی راپہرینی عیراقیہکان لہ سالی ۱۹۲۰ لہ لایین بہریتانیہکان. پوتین خوی بہروردی کرد لہ نیوان داگیرکردنی ئوکرینا و داگیرکردنی عیراق لہ لایین ئہمریکاوہ لہ سالی ۲۰۰۳، کہ لہ ہمان کاتدا ئیدانہشی کرد. بہ ہمان شیوہ بوردومانکردنی عیراق لہ لایین تورکیا و ئیرانہوہ و مکو پرسیکی ناوخوی لہقہلمم دہدریت کہ بہبی رنپیدانی عیراق ئہنجام دہدریت. پرسہ ناوخویہکان لہو شوینہ کوتاییان دیت کہ سنوری و لاتیکی دیکہ دہبزیئن، ئہو و لاتانہی نیازی ئیمپریالییان ہمیہ دہبیت باش لہوہ تیبگن.

نہتہوہ جیاوازہکان ئہزمونی میژووی جیاوازیان ہمیہ. رۆژہلاتی ناوہراست ئہزمونی تالی بہرپکرد بہہوی رکاہری نیوان زلہیزہ ئہورویہکان. کس نکولی ناکات لہ بوونی ئیمپریالیزمی بہریتانی و فرہنسی، بہلام ئہو کاتانہ کوتاییان ہات. بہلام سہرہمی ئیمپریالیزم و کولونیالیزمی روسی ہیشتا کوتایی نہہاتوہ. سہروسہمرمی لہوہدایہ کہ روسیا دہمیوی لہو شونینانہ خوی نمایش بکات و مکو دژہ داگیرکار، کہ ئہزمونیان نیہ لہگہلی. نہ روسیای سیزاری نہ سوقیہتی، نہ روسیای فلادیمیر پوتین رزگار کمر نہبوون و نابن. و لاتانی ئہورویای ناوہراست و مکو پۆلندا و ئوکرینا چاک ئہو راستیہ دہزانن.

بگہرینہوہ سہر ئہوہی روسیا چون پروداوہکان دہبیت. دہسہلاتی کریملن لہ باوہری پتہو بوون کہ سوپاکہیان دہنیرن بۆ ئوکرینا و دوی چہند پیکدادانکی سادہ ہہموو شتیک کوتایی دیت و بہ جیہانی پیشان دہدن کہ "پرسہ ناوخویہکہ" چارہسہرکرا. بۆیہ لہ سہرہتاوہ ناویان نا ئوپہراسیونی تاییہت، چونکہ لہ ناوخوی و لات ئوپہراسیون ئہنجام دہدری نہوہک جہنگ. بہلام روسیا بوہ قوربانی پروپاگاندہکانی خوی. دہسہلاتی کریملن لہگہل ئہوہی خاوہنی گہورترین ہاوکولکہی گہندہلین لہ جیہان، کہ دہستہیہکی مافیا و ئولیگارشہی و لات بہرپوہ دہبن، ئہو باوہرہیان لا دروست بوو کہ خاوہنی و لاتیکی زلہیزن، ئوکریناش ئہو و لاتہ نہبوویہ کہ روسہکان بۆ خویان و نیایان کردبوو. بہلام کاریگہری خراپی ئہو جۆرہ دونیابینہ و پروپاگاندہی چہند سالہ ئہوہ بوو خالہ لاوازہکانی ئہو و لاتہی ہہموو بہدہرخت، ئوکریناش ئہم و لاتہ پروخواو و بی توانایہ نیہ کہ دہسہلاتی کریملن پروپاگاندہی بۆ دہکرد. ئوکرینا بہرگری و بہرپہرچدانہوہی توندی نیشاندا. بہرگریہک کہ ہیچ کام لہ و لاتانی گہورہی و مکو ئہمریکا و چین و ئہنجا روسیاش چاوہروانییان نہدہکرد. ئہم زلہیزانہ وادیارہ ہیشتا لہ خہیالی سہرہمی جہنگی سارددا بوون و ہس خویان دہتوانن تہحہدا لہیک بکمن. بۆ کوتایی ہینان بہ جہنگی سارد و روخانی یہکیتی سوقیہت، جیہان پیویستی بہ یہگہرتنی نیوہی و لاتان ہہوو لہگہل چہند زلہیزیک. سی سال دواتر گہورترین و لات لہ رووی رووبہرہوہ، کہ حہز و نامانجی ئہوہی ہمیہ ببیتہ گہورترینی گہورہکان و کۆمہلنیک نیازی گلؤبال کہ خہریکہ ہہموو لایہک دہتوقینیت، ئہوہتا لہبہرہم و لاتیکی و مکو ئوکرینا خوی ناگریت، کہ پیی وایہ و لاتیکی کہوتوہ. میژوو پیمان نیشان دہدات کہ یہکہم: لوتبہرزی قوناعی پش روخانہ، دووم: ہیز و ئیرادہ بۆ مافی چارہنوسی خود، سنوری ہہموو شیکردنہومیہک دہبزیئن. عیراقیہکان مافی خویانہ ہمان شیوہ ہلسہنگاندن بکمن بۆ بہریتانیا و ئہمریکا، بہلام دہبیت ئہوش لہیاد نہکمن کہ روسہکان و چینییہکان لہ ناوچہکانی دیکہی ئہو زمینہ پیشانیان دا کہ نیازیان پاک نیہ. خہلکی عیراق دہبیت بہوش رازی بن کہ دادپہرہورانہیہ ئہگہر دیکتاتور و پہلاماردہی ئیمپریال ددانہکانی بشکیت کاتیک پہلاماری کہسیکی لہخوی لاوازر دہدات.

لہ راستیدا ئوکرینییہکان پشتیوانی سہبازیان ہمیہ (ہاوپہمانی رامشتاین)، کہلوپہلی سہبازی و جیہخانہ، ہاکاری مرووی و دارایی. بہہیچ شیویہک ئہمہ و ہلا نانریت و لہبیر ناگریت. بہلام دہبیت ئہوش بزانیان کہ ئہو ہاوکاربیانہ جیاواز

بوون هندی جار تهنه شتیکی سیمبولی بوون، بهتاییهتی له سهرتا. ههمان شت لهگهل عیراق کرا کاتیک له جهنگی داعشهوه گلابوو. نهو جهنگه پهیوهندی به نیسلاموه نهبوو که داعش نوینهراییهتی نیسلام دهکات دژی بی باوهره رۆژئاوییهکان، یان دژی بیدعهکانی ئیران. داعش هیچ پهیوهندی نهبوو به بهرگری کردن له نیسلام، ههروهک چۆن روسیاش هیچ پهیوهندی نیه نازادی و پرسی دژنیمپریالیزم. داعش شهری بهرپاکردبوو دژی ههموو خهکی عیراق، به شیعه و سونهوه، به کورد و عههب و تورکمانهوه، به مهسحی و موسولمان و ئیزدییهکانهوه. به ههمان شتیوه روسیا پهلاماری ئوکرانیای داوه جا نهوانه بن که به روسی قسه دهکن یانیش نهوانهی که به ئوکرانی قسه دهکن.

لهبارهی ئوکرانیا هاوکاری و لاتی پولهندا جیاوازبوو له هاوکاری ههمووان، هاوکاری مروبی یان سهربازی، (پولهندا بی نهوهی پهنا بو دروستکردنی کامپی تاییهت به ناوارمکان ببات، زۆرتین ژمارهی ناواری ئوکرانی و مرگرت و وهکو یهکهم و لاتیشت کهلوپهلی سهربازی نارد (تانک و بۆمبهاویژ) به ژمارهیهکی زۆره. ئوکرانییهکان به ئاسانی هاوکارییان بهدهست نهگهشت، نهوان خوینیان بهخشی و له چهند حالهتیکدا دووچاری کۆمهلهکۆژی بوونهوه، وهک له ئیرپین و بوچی و هوستومیل و ماریوپول و مؤتیرین. دواي بهرگری کردن له پایتهخت و سهربهخزی بووه هوی بهگهرخستنی هاوکاری زۆرت، چونکه سیاستمهدارانی رۆژئاواش کهوتیونه ژیر پروپاگهندهی روسیا و بییان وابوو به زووترین کات نهوه کۆتایی دیت. بهخوشحالییهوه زوو دهرکهوت که پروپاگهندهی روسی له تیوردا باشه بهلام له پراکتیکدا شتیکی تره. شهری ئوکرانیا نیشانی دا که روسهکان له نهززی واقیعدا چهند لاوازن.

پروپاگهندهی روسی به کورتی

له سالی ۲۰۱۴، لهو کاتهی که روسیا بو جاری یهکهم و دوهم هیرشی کرده سهر ئوکرانیا (دهرگهی کریم و ناوچهی رۆژههلات)، له میدیای روسی و بلاودهکریتیهوه، که ئوکرانیا و لاتیکی دارماوه، و لاتیکی دهستکرده، سأل دواي سأل خراپتر بهرئوهدهبریت، ههریمیکی یاخیبووی روسیای گهورمیه. له لایهکی تر بهگۆیرهی پروپاگهندهکان – ئوکرانییهکان خاوهنی تاییهتمهندی نهتهوهی و شوناس و کولتور نین، فاشیستن له لایهن نهجومهنی سهربازی له کییفت حوکمرانی دهکرین، نهوانه له باشترین حالهتدا "روسی په دوون".

له ریگهی میدیا، روسهکان به پروپاگهندهیهکی تۆکه خهریکی بلاوکردنهوهی بهگهوره دانانی روسهکان بوون بهسهر ئوکرانییهکان. دروستکردنی ههستی خۆبهگهوره نیشاندان له بهرانهر خراپتربوونی بارودۆخی ژیانی کۆمهلهایته خهک، تاکه قانونی حوکمرانی روسیا بووه. قانونیک که بهم دوايه له روسیا شتیوازیکی زۆر خراپی وهرگرتوه، نهویش دژه بیگانهی و راشیزمه.

لهسهر نه شتیوازی راگهیاننده بونیادنراوه ناتوانی هیچ جوریک له واقع ههلبچنریت. نهوتنا نهوانهی که مروقی په دوون زۆر چاک دمتوانن بهرنگاری نهوانه ببنهوه که نهتهوهی سهردهستن و ههموو جیهانیش پشتیوانیان دهکات به قسهی خویان. یهکتیک له نهگارهکانی پروپاگهندهی روسی بهردهوامی دانه به ناوهروکی راگهیانندهکه. بو نهوهی ههستی ناسایش بهردهوامی پی بدریت، دهست دهکن به دروستکردنی دوژمنی نو، لهوهدا نامارمکانی جهنگ له روسیا نهوهنده بهرزبوونهویان بهخۆوه دیوو. نهروکیان نهوهیه به کۆمهلهگهی خویان بلین که سوپای روسیا دهمیکه هیزمکانی ئوکرانیای

تیکشکاندوو و ئیستا خەریکی شەڕە لەگەڵ بەکرێگیراوانی پۆلەندا و ناتو. لە پروپاگەندەیی روسی کە بۆ کۆمەڵگەی خۆیان دەگوازێ، دەکرێ جەنگ بدۆزینین لە کاتی کەدا کە هەموو جیهان دژی قارمانی روسیا یەکی گرتوو، بەڵکو هەرگیز لەگەڵ ئوکراییەکان نا.

پۆلەندا هەردەم ئێو و لاتە بوو کە بوو هۆی یەکگرتنی و لاتە بچووکەکان و جیهانی ناگادار کردوو کە ئاست روسیا و سیاسەتی ئیمپیرالی نوێی. تا ئەوکاتە روسیای فیدرال هەولی داو ناگادار کردوو کە پۆلەندا شکست پێ بهینیت لە ڕیگەی چەند هەلمەتییکی زانیاری لەناو کۆمەڵگەی خۆڕاوی و نیشاندانی ئەوێ کە ئەو قسە هەلبەستراوترسە لە روس.

لە دەزگای پروپاگەندەیی روسی، ترس لە روس (روسوڤوبیا) هەر بۆ دیاریکردنی دیاردەیی ترس لە بیگانه نییە، بەڵکو بووتە نامزاتیکی دروستکردنی پروپاگەندە. ئەوێ کە ترس لە روس بخزێتە پال رەخنەگران لە سیاسەتی روسیا، کۆنتیکستیکی مەعریفی دەخاتە سەر کەسی وەرگر، کە دەبێتە هۆی ئەوێ تیزی رەخنەگر بخاتە ژێر پرسیارە. بەکارهێنانی بیروکەیی روسوڤوبیا ڕێی خوشکرد بۆ دەزگای پروپاگەندەکان کە کاری و لاتان و سیاسەتوانان و دەزگاگان بخاتە ژێر پرسیارە بەوێ کە بابەتی نین لە کردارەکانیان. دەبێ دان بەو بنیین کە تاوێک لە روسیا دوورتر بێت، و لاتان زیتەر دەکەوێ ژێر کاریگەری ئێو پروپاگەندەیی.

لەبەر ئەوێ چالاکییەکانی پۆلەندا تەواو رەوان و دەنگیان داوتەو، پلاندانەری زانیاری روسیا هەولیان دا خۆیان لەگەڵی بگونجین و گوتاریان هەمەچەشن بکەن. نوێترین کرداریان لەو بارەییە بۆ بەرپەرچدانەوێ چالاکییەکانی پۆلەندا لە گۆرەپانی نیو دەوڵەتی بریتییە لە وینا کردنی پۆلەندا وەک و لاتییکی توندوتیژ و پەلاماردەر، کە تا ئیستا هەزارەها بەکرێگیراوی ناردوو بۆ بەرمانی شەری ئوکرایی لە دژی روسیا.

یەکیکی دیکە لە گرتنترین خالەکانی پروپاگەندەیی روسی ئەوێ سەرکردە پیرۆز بناسنریت. ئەو سەرکردەیی بۆ ماوێ ۲۰ سالی تەنها فلادیمیر پوتینە. پروپاگەندەیی روسی هەول دەدات ئەو سەرکردەیی لە نیو کۆمەڵانی خەلک خوشەویست بێت وەک ئەستیری موزیکی ڕۆک، و هەر جۆرە شکستیکی دەدریتە پال ئەوانی تر و سەرۆک تیایدا بێ تاوانە. هەرۆک لە سەردەمی روسیای سیزاری دەگوترا: سیزار باشە بەلام شوێنکەوتوانی خراپن. با هەلسەنگاندنیک بکەین بۆ ئەو سەرۆکە. پوتین – سەرۆکی بەبەزمیی روسیا، دانەری ستراتیژی و زانی پلاندانان ئەو هەموو خالەیی بەدەست هێناو لە ماوێی کەم:

- کۆمەڵگەی ئوکرایی رزگار کرد،
- رۆژئاوای رزگار کرد،
- وایکرد، تەنەت گروپەکانی سەر بە روسیاش دەست بەدەن چەک دژی روسیای ئیمپیرال و لە ترسی دووبارە بوونەوێ کۆمەڵکوژیی بوچێ و ئیرپین،
- ریکخراوی ناتوی فراوان کرد، هاتنە ناوێ سۆید،
- ریکخراوی ناتوی فراوان کرد بە هاتنە ناوێ فیلهندا، و اتا ۱۳۴۰ کیلۆمەتری سنوری ناتو،
- سوپای روسیای لەناو برد بە هیزی و شکانی و ئاسمانییەو،
- چاکترین دەستەیی فرۆکەوانی و ئەفسەری لەناو برد،

- نزیکه‌ی ۶۰۰ - ۷۰۰ هزاری بۆ پشوو‌ی هه‌میشه‌یی نارد (رایانکرد له‌بەر راکیشانیان بۆ سوپا)،
- بووه هۆی یاخیبوونی سه‌رکرده‌کان (وه‌کو پریگۆژین و فاگنه‌رمان) له‌موت کوتایی هاتنی جهنگی جیهانی دووهمه‌وه،
- بووه هۆی که‌مه‌کردنه‌ی ناردنی گاز به‌ ریزه‌ی ۲۵٪ - که ئه‌وه‌ش ده‌بێته هۆی وه‌ستانی به‌رهم هینان بۆ ناستیکی زۆر که‌م له‌موته‌ی سالی ۱۹۷۸.
- بووه هۆی دا‌بران له‌ بازارمه‌کانی رۆژئاوا و به‌رهممه‌کانی،
- وایکرد پشت به‌ستیت به‌ چین و ئیران و کۆریای باکور،
- پاره‌ی خه‌لکی مامناوه‌ندی روسیای برد، دراو و بۆرسه‌ی وڵاتی په‌کخست. دا‌هاتی خوشگوزمه‌رانی که‌م کرده‌وه (که‌مه‌بوونه‌وه‌ی دا‌هاتی نه‌فت و گاز پیر ده‌کرێته‌وه به‌ دا‌هاتی خوشگوزمه‌رانی). پاره‌ی ژیرخانی ئابووری، که‌سانی خاوه‌ن پێداویستی و هه‌ژاره‌کان و که‌رتی ته‌ندروستی له‌ جهنگیکی بی و اتا خه‌رج ده‌کریت. دا‌هاتووی نه‌وه‌ی ئیستا و دوو نه‌وه‌ی دواتری به‌هه‌ده‌ر دا.
- هه‌زاران که‌سی دوا‌ی تراوما‌ی به‌ردا، ده‌یان زیندانی تاوانباری فاگنه‌ری ئازاد کرد زووتر، ئه‌وه‌ش بووه هۆی به‌رزبوونه‌وه‌ی ناستی تاوانکاری به‌ به‌کاره‌ینانی چه‌ک له ۳۰٪ بۆ ۷۲۰٪ به‌ گوێره‌ی هه‌ر هه‌ریمیک،
- زۆر ده‌سه‌کته‌ی دیکه‌ش.

له پای ئه‌و کارانه‌ی که‌ کردی دادگای سزادانی نیوده‌ولته‌ی فه‌رمانی ده‌سگیرکردنی بۆ ده‌رکرد. هه‌موو ئه‌وانه‌ش بۆ ئه‌وه‌ی ته‌ماحیکی نه‌خۆشانه‌ی خۆی به‌دی به‌ینیت. به‌هيوای ئه‌وه‌ی هه‌موو شو‌فینیسیت و رژی‌مه‌ کۆلۆنیاله‌کان ئه‌و جۆره سه‌رکرده‌یان به‌ نسیب بێت.

به‌لام خه‌ونه‌کان بۆ جهنگی دژ به‌ ناتو ئه‌و نوکته‌یه‌ی لێ به‌رهم هاتووه.

دوو جووی روسی په‌کتر ده‌بینن، په‌کیان له‌وی تر ده‌پرسێ:

-چۆنی؟ چی هه‌یه؟

- هه‌یه .. ده‌لێن شه‌ره.

- چ شه‌ریک ئه‌دی نه‌یانگوت ئۆ په‌راسیۆنی تاییه‌ت؟

- نا شه‌ره، شه‌ری ئی‌مه له‌گه‌ل ناتو.

- به‌راستی؟

- به‌لێ روسیا له‌گه‌ل ناتو شه‌ر ده‌کات.

- ئه‌نجامه‌کان چۆن؟

- نزیکه‌ی ۱۰۰ هه‌زار سه‌ربازی روسی کۆژراون، فرۆکه‌کان هه‌موو تیکشکینه‌راون و زۆر که‌لوپه‌لی سه‌ربازی به‌ ته‌واوی له‌ناوچوون.

- ئه‌دی ناتو چی به‌سه‌ر هاتووه؟

- ناتو؟ ناتو هه‌شتا به‌شه‌رداری شه‌ری نه‌کردووه 😊

Public task financed by the Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Poland within the grant competition “Public Diplomacy 2023”

The opinions expressed in this publication are those of the authors and do not reflect the views of the official positions of the Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Poland.

Ministry of Foreign Affairs Republic of Poland
